

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS

DĖL KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS PASIRENGIMO ĮTRAUKIOJO UGDYMO ĮGYVENDINIMUI 2023–2025 METŲ PRIEMONIŲ PLANO PATVIRTINIMO

2022 m. spalio 27 d. Nr. T11-368

Gargždai

Klaipėdos rajono savivaldybės taryba, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 6 dalimi, Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymo 5, 14, 34 straipsniais, Pasirengimo įgyvendinti Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 45¹ straipsniu nuostatas 2021–2024 metų veiksmų planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. spalio 14 d. įsakymu Nr. V-1879 „Dėl pasirengimo įgyvendinti Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 45¹ straipsniu nuostatas 2021–2024 metų veiksmų plano patvirtinimo“, n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti Klaipėdos rajono savivaldybės pasirengimo įtraukiojo ugdymo įgyvendinimui 2023–2025 metų priemonių planą (pridedama).

Šis sprendimas per vieną mėnesį nuo jo įteikimo ar pranešimo suinteresuotai šaliai apie viešojo administravimo subjekto veiksmus (atsisakymą atlikti veiksmus) dienos gali būti skundžiamas Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyriui (Herkaus Manto g. 37, LT-92236, Klaipėda) arba Regionų apygardos administracinio teismo Klaipėdos rūmams (Galinio Pylimo g. 9, LT-91230 Klaipėda) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Savivaldybės meras

Bronius Markauskas

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS PASIRENGIMO ĮTRAUKIOJO UGDYMO ĮGYVENDINIMUI 2023–2025 METŲ PRIEMONIŲ PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Klaipėdos rajono strateginiame plėtros plane iki 2030 metų numatytas uždavinys „Sukurti saugią ir pritaikytą aplinką mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, pagerinti švietimo pagalbos teikimą“ ir numatytos priemonės rengiantis įtraukiajam ugdymui. Klaipėdos rajono savivaldybės pasirengimo įtraukiojo ugdymo įgyvendinimui 2023–2025 metų priemonių planas (toliau – Priemonių planas) parengtas siekiant gerinti ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo įstaigų (toliau – Ugdymo įstaigos) pasirengimą ugdyti įvairių ugdymosi poreikių turinčius vaikus ir mokinius bei tobulinti teikiamų paslaugų kokybę. Priemonių plane pateikta esamos situacijos analizė, tikslai, uždaviniai, priemonės, siektini rezultatai.

2. Priemonių plano paskirtis – sudaryti sąlygas kokybiškam įtraukiajam ugdymui Klaipėdos rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) ugdymo įstaigose ir koordinuoti šių įstaigų veiklą.

3. Priemonių planas parengtas vadovaujantis Pasirengimo įgyvendinti Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 45¹ straipsniu nuostatas 2021–2024 metų veiksmų planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. spalio 14 d. įsakymu Nr. V-1879 „Dėl pasirengimo įgyvendinti švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 45¹ straipsniu nuostatas 2021–2024 metų veiksmų plano patvirtinimo“, atsižvelgiant į Neįgaliųjų reikalų departamento užsakymu 2020 m. atliktų tyrimų ir analizių rekomendacijas, skirtas Savivaldybių administracijoms, Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacija (toliau – UNESCO) 2021 m. parengtą pasaulio švietimo stebėsenos ataskaitą „Vidurio ir Rytų Europa, Kaukazas ir Vidurio Azija. Įtrauktis ir ugdymas: „visi“ reiškia visus“, logopedų ir specialiųjų pedagogų, psichologų metodinių būrelių, socialinių pedagogų, mokytojų padėjėjų, ugdymo įstaigų Vaiko gerovės komisijos narių pasiūlymus.

4. Priemonių planą rengė Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos Švietimo ir sporto skyrius (toliau – Švietimo ir sporto skyrius), Klaipėdos rajono pedagoginė psichologinė tarnyba, Klaipėdos rajono Švietimo centras. Siūlymus Priemonių planui teikė Klaipėdos rajono visuomenės sveikatos biuras, Klaipėdos rajono paramos šeimai centras.

5. Priemonių plano vykdymą koordinuoja Švietimo ir sporto skyrius.

6. Priemonių plano vykdytojai yra Klaipėdos rajono savivaldybės administracija, švietimo įstaigos, Klaipėdos rajono pedagoginė psichologinė tarnyba (toliau – PPT), Klaipėdos rajono švietimo centras (toliau – Švietimo centras). Klaipėdos rajono visuomenės sveikatos biuras, Klaipėdos rajono paramos šeimai centras.

II SKYRIUS SITUACIJOS ANALIZĖ

7. UNESCO apibrėžimas įtraukujį ugdymą įvardija kaip ilgalaikį ir kompleksiską procesą, kurio tikslas – suteikti kokybišką ugdymą kiekvienam besimokančiajam, pripažįstant ir gerbiant skirtybes, atsižvelgiant į kiekvieno talentus, gebėjimus, poreikius, mokinio ir

bendruomenės lūkesčius, panaikinant visas diskriminacijos švietimo srityje formas bei mokymosi barjerus. Siekis yra sukurti mokyklą, kurioje būtų pastebėti ir atliepti kiekvieno mokinio poreikiai, sukurta bebarjerė mokymosi aplinka.

Klaipėdos rajono savivaldybėje veikia 20 savivaldybės ugdymo įstaigų (3 gimnazijos, 8 pagrindinės mokyklos, 2 progimnazijos, 1 mokykla-daugiafunkcis centras, 1 mokykla-darželis, 5 lopšeliai-darželiai), 9 privačios ikimokyklinio ugdymo įstaigos (324 ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikai), Pedagoginė psichologinė tarnyba, Švietimo centras, 2 neformaliojo švietimo įstaigos.

Švietimo pagalbos mokiniui prieinamumas ir jos teikimas yra vienas iš pagrindinių aspektų rengiantis įtraukiamam ugdymui.

1 lentelė. Specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai ir pagalbos specialistų etatai bendrojo ugdymo mokyklų bendrosiose klasėse.

	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	Pokytis per 4 m.
Mokinių skaičius (be spec. klasių mokinių)	4919	4949	5092	5283	364
Specialiųjų poreikių mokinių skaičius/dalis (proc.)	802/16,3	829/16,8	824/16,2	869/16,4	67/8
Specialiųjų pedagogų-logopedų etatų skaičius	26	28	31,75	35,5	9,3
Psichologų etatų skaičius	13,25	14,5	15,75	16	2,75
Socialinių pedagogų etatų skaičius	15,25	15,5	15,5	17,25	2
Mokytojų padėjėjų etatų skaičius (specialioji pagalba)	40	50	64,4	80,5	40,5
Iš viso etatų:	94,5	108	127,4	149,25	54,75

Duomenų šaltinis: Švietimo valdymo informacinė sistema (ŠVIS), Švietimo ir sporto skyrius

Lentelėje matomas 4 metų bendrojo ugdymo mokyklų mokinių ir specialiųjų ugdymosi poreikių (toliau – SUP) mokinių skaičiaus didėjimas ir teigiamas pokytis. Per ketverius metus SUP mokinių skaičius išaugo 67, pagalbos mokiniui specialistų etatų skaičius – 54,75. Visose bendrojo ugdymo mokyklose yra reikiamas pagalbos specialistų skaičius, atitinkantis švietimo pagalbą reglamentuojančius teisės aktus.

Savivaldybėje nuolat didėja mokinių, lankančių ugdymo įstaigas, skaičius. Per pastaruosius trejus metus šis skaičius pakito nuo 7246 iki 7523, tai yra išaugo 277 ugdytiniais (3,7 proc.). Kiekvienas mokinytis gali turėti ypatingų poreikių, taip pat yra mokinių, kurie dėl įgimtų ar įgytų priežasčių turi ir SUP. Šiems mokiniams turi būti skiriamas ypatingas dėmesys ir pagalba, siekiant sudaryti sąlygas siekti aukščiausių, jų galimybes atitinkančių rezultatų. Švietimo valdymo informacinės sistemos (toliau – ŠVIS) duomenimis 2021–2022 mokslo metais Savivaldybėje bendrojo ugdymo mokyklose ugdoma 898 mokiniai, lopšeliuose-darželiuose 370 ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų, t. y. iš viso savivaldybės ugdymo įstaigose ugdoma 1268 ugdytiniai, turintys SUP, o tai sudaro 16,9 proc. visų ugdytinių. Kaip skaitlingiausias pagrindinis sutrikimas – 763 – nustatytas kalbėjimo ir kalbos sutrikimas, 277 – kompleksiniai sutrikimai ir negalės, 41 – įvairiapusiai raidos sutrikimai (Aspergerio sindromas, atipiškas (netipiškas) ir vaikystės autizmas bei kiti įvairiapusiai raidos sutrikimai). Nežymus intelekto sutrikimas pripažintas 39 mokiniams, specifinių mokymosi sutrikimų turi 54 mokiniai (iš jų matematikos mokymosi sutrikimų – 46, rašymo sutrikimų – 8). 2022–2023 m. m. iš 7855 ugdytinių 1552 (19,8 proc.) turi specialiųjų ugdymosi poreikių (kartu su kalbos bei kitais kalbėjimo sutrikimais), 664 – specialiųjų ugdymosi poreikių (be kalbos bei kitais kalbėjimo sutrikimų), tai yra 8,45 proc.

Savivaldybė siekia atliepti didėjančią švietimo pagalbos mokiniui poreikį. Sudaromos galimybės mokytojams tobulinti savo kompetencijas pagalbos mokiniui srityje, kuriamos inovatyvios priemonės, leidžiančios kuo anksčiau pastebėti ir padėti įveikti kylančius sunkumus. Siekiant didinti švietimo pagalbos prieinamumą ir mokinių ugdymo veiksmingumą, steigiami papildomi švietimo pagalbos specialistų etatai atsižvelgiant į turimas lėšas. Per pastaruosius metus išaugo specialiosios pagalbos reikmė – padaugėjo mokinių, kuriems PPT ugdymosi poreikį įvertinimo išvadose numato skirti mokytojo padėjėjo pagalbą, todėl labai išaugo mokytojo padėjėjo etatų skaičius. Išaugo privačių darželių skaičius, todėl jose būtina stiprinti švietimo pagalbos teikimą, nes tik 3-uose iš jų dirba logopedai (po 3-4 val. per savaitę).

Didesnį dėmesį reikėtų skirti gabių ir talentingų, didelį mokymosi potencialą turinčių, vaikų atpažinimui bei ugdymui.

2 lentelė. Duomenys apie Klaipėdos rajono ugdymo įstaigose dirbančius pagalbos mokiniui specialistus 2022–2023 m. m.

Įstaiga	Logopedas	Specialusis pedagogas	Socialinis pedagogas	Psichologas	Mokytojo padėjėjas (MP)	
Gargždų „Vaivorykštės“ gimnazija	-	1,0	1,75	1,75	0,75	
Veiviržėnų Jurgio Šaulio gimnazija	1,75	2,0	1,5	1,0	7,75	
Priekulės Ievos Simonaitytės gimnazija	2,5	2,0	2,0	2,0	8,1	
Endriejavo pagrindinė mokykla	0,75	0,75	0,5	0,75	3,6	
Gargždų „Minijos“ progimnazija	2,0	2,0	2,0	2,0	13,25	
Gargždų „Krantų“ progimnazija	1,75	1,5	2,0	1,0	16,0	
Agluonėnų mokykla-darželis	0,75	0,25	0,5	0,5	1,9	
Dituvos pagrindinė mokykla	0,75	1,0	0,5	0,5	3,5	
Dovilų pagrindinė mokykla	3,25	2,0	1,0	1,5	14,0	
Ketvergių pagrindinė mokykla	0,5	1,0	1,0	0,75	2,0	
Kretingalės pagrindinė mokykla	1,75	1,0	1,0	1,0	5,0	
Plikių Ievos Labutytytės pagrindinė mokykla	1,5	1,5	1,0	1,0	6,75	
Vėžaičių pagrindinė mokykla	1,75	1,0	1,0	1,0	3,0	
Slengių mokykla-daugiafunkcis centras	1,5	1,0	0,5	1,0	9,0	
Gargždų lopšelis-darželis „Ažuoliukas“	2,0	1,0	-	2,25	*	7,0
Gargždų lopšelis-darželis „Gintarėlis“	2,0	0,5	-		*	6,5
Gargždų lopšelis-darželis „Saulutė“	2,0	0,5	-		*	6,0
Gargždų lopšelis-darželis „Naminukas“	2,25	0,75	-		*	7,0
Priekulės lopšelis-darželis	2,0	0,75	-	1,0	6,0	
IŠ VISO:	30,75	21,5	16,25	19,0	127,1	
Pedagoginė psichologinė tarnyba	1,75	2,0	1,0	5,5: 2,25*+3,25		

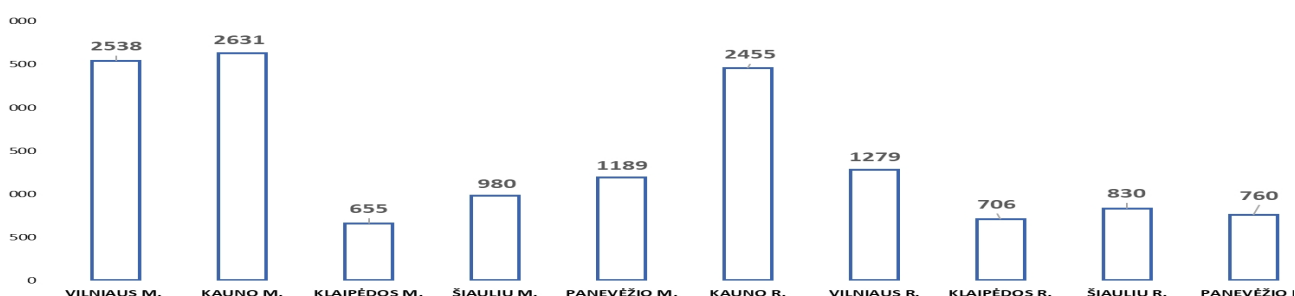
* – Psichologai iš PPT: „Ažuoliukas“ ir „Naminukas“ – 1,25; „Saulutė“ ir „Gintarėlis“ – 1,0. Nuo 2022 07 01 Savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintas socialinio pedagogo etatas PPT.

Ugdymo įstaigų bendrosiose klasėse, grupėse bei specialiosiose klasėse 2021–2022 m. m. mokėsi 1268 ugdytiniai, turintys įvairių SUP, 219-ai iš jų specialistai rekomendavo skirti mokytojo padėjėją. Atsižvelgiant į specialistų rekomenduojamą specialiosios pagalbos reikmę įvairiu krūviu, į grupių bei klasių situaciją, skirta 110,5 etato. Mokytojų padėjėjų etatų skaičius nuolat kinta, nes PPT specialistai nuolat vertina vaikų gebėjimus ir, vadovaudamiesi išvadomis, rekomenduoja šios paslaugos reikmės būtinumą ir reikmės dydį. 2022–2023 m. m. pritarta 127,1

etato išlaikymui. Logopedo pagalba buvo būtina 1354 rajono ugdytiniais (811-ai iš jų nurodyta tik kaip kalbos ir kitų kalbėjimo problemų turintiems).

Visose ugdymo įstaigose bei jų skyriuose veikia Vaiko gerovės komisijos, kur dirba bent po 2–4 švietimo pagalbos specialistus. Keliose mokyklose laikinai nebuvo kai kurių pagalbos mokiniui specialistų, nes paskelbti konkursai neįvyko dėl jų stygiaus, nors mokyklų etatuose šių specialistų steigimui pritarta. Švietimo pagalbos specialistų (logopedų ir specialiųjų pedagogų, psichologų, socialinių pedagogų, mokytojų padėjėjų) metodiniuose būreliuose bei Mokyklų vaiko gerovės komisijose analizuojama situacija parodė, kad nepakanka esamo psichologų krūvio lopšeliuose-darželiuose, nes atsiranda naujų, su įtraukiuoju ugdymu susijusių, funkcijų. Taip pat išryškėjo, kad dėl tos pačios priežasties 5 ugdymo įstaigose (ypač lopšeliuose-darželiuose) būtina socialinio pedagogo paslauga (bent po 0,5 etato, iš viso 2,5 etato).

Savivaldybėje veikia Pedagoginė psichologinė tarnyba, kuri teikia pagalbą mokiniams, mokytojams, tėvams (globėjams, rūpintojams). PPT įvertina asmens specialiuosius ugdymosi poreikius, psichologines, asmenybės ir ugdymosi problemas, stiprina mokytojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) gebėjimus ugdyti įvairių ugdymosi poreikių turinčius mokinius, formuoja teigiamas nuostatas jų atžvilgiu, koordinuoja ugdymo įstaigose teikiamą švietimo pagalbą. Šiuo metu PPT įsteigti 10,25 švietimo pagalbos specialistų etatų: 5,5 psichologo, 3,75 logopedo ir specialiojo pedagogo ir 1 socialinio pedagogo. Didėja mokinių skaičius (kartu ir SUP mokinių skaičius), nes steigiasi naujos ikimokyklinio bei priešmokyklinio ugdymo grupės, vystosi privačios tokių grupių steigimo iniciatyvos. Todėl ankstyvoji ugdymosi poreikių diagnostika darosi labai svarbi. 2,25 psichologo etato skirta aptarnauti keturis Gargždų m. lopšelius-darželius, bet tokio krūvio nepakanka, nes, atsirandant naujų, su įtraukiuoju ugdymu susijusių funkcijų, dėl nepakankamo PPT švietimo pagalbos specialistų etatų skaičiaus, galimybės atliepti ugdymo įstaigų bendruomenės poreikius tampa ribotos. Įstaigų bendruomenės mato būtinumą, kad visuose 5 rajono lopšeliuose-darželiuose (apie 1200 vaikų) būtų po 1 šio specialisto etatą. Didėja ne tik vaikų SUP vertinimų atvejų, bet ir konsultacijų, teikiamų tėvams, vaikams, pedagogams, švietimo pagalbos specialistams, skaičius, bendradarbiavimo su ugdymo įstaigų Vaiko gerovės komisijomis intensyvumas. Kyla nauji iššūkiai laiku pastebėti, įvertinti ir teikti pagalbą kiekvienam, su įvairiais sunkumais susiduriančiam mokiniui, siekiant užtikrinti kokybišką vaiko ugdymą(si) ir gerą savijautą mokykloje. Rajono bendrojo ugdymo mokyklų pateiktais duomenimis 70 bendrojo ugdymo mokyklų mokinių negavo specialiojo pedagogo pagalbos, 89 – logopedo, 65 – psichologo, 17 – mokytojo padėjėjo, 12 – surdopedagogo ir tiflopedagogo ir 6 – judesio korekcijos PPT ar Mokyklos vaiko gerovės komisijos nustatytos pagalbos (2021 m. rugsėjo mėn. duomenys). Pagrindinė priežastis – pagalbos specialistų trūkumas darbo rinkoje.

3 lentelė. Vaikų skaičius vienam PPT specialisto etatui didžiuosiuose miestuose ir žiedinėse savivaldybėse.

Žiedinės savivaldybės specifika, nutolusiose seniūnijose gyvenančių šeimų ribotos galimybės patiems atvykti į specialistų konsultacijas mažina reikalingos švietimo pagalbos

prieinamumo galimybę. Pedagoginė psichologinė tarnyba yra parengusi Pagalbos vaikams, kuriems diagnozuotas ar įtariamas A. spektro sutrikimas ar kitas raidos sutrikimas, 2020–2024 metų veiksmų planą.

Viena iš priemonių numatyta siekti mobilios komandos steigimo. Mobilioje komandoje pagal poreikį turėtų dirbti socialinis pedagogas, specialusis pedagogas-logopedas ir psichologas. Pagrindinis šios komandos tikslas: didinti švietimo pagalbos prieinamumą, įgyvendinant įtraukųjį ugdymą. Veiklų kryptys: a) vaikų ir mokinių, turinčių didelių ir labai didelių sutrikimų ir negalių, gebėjimų vertinimas švietimo įstaigose (darbas pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programas ugdymais vaikais; parenkant, rekomenduojant specialiąsias mokymo ir techninės pagalbos priemones, numatant užduotis ir priemones, skirtas kalbos ir socialinės komunikacijos lavinimui bei probleminiam elgesiui valdyti ir kt.); b) sudėtingų atvejų analizė (darbas su pedagogais, tėvais, specialistais, administracija, vertinant ir teikiant rekomendacijas individualių pagalbos planų sudarymui, konfliktinių, sudėtingų situacijų sprendimui). Mokyklose atsiradus karjeros specialistams, PPT specialistai, tėvai, bendradarbiaudami su Švietimo centro metodininku (karjeros specialistu), galėtų efektyviau kuruoti SUP turinčių mokinių profesinį orientavimą, jų galimybes įgyti profesiją ir gerinti SUP turinčių asmenų socializaciją po mokyklos baigimo. Atsižvelgiant į šalies teisės aktus, rajono švietimo pagalbos poreikį ir situacijos aktualumą, mobilios komandos veiklos kryptys gali būti keičiamos ir koreguojamos.

Kasmet šalies švietimo įstaigos pildo ŠVIS sistemoje Mokyklų pritaikymo neįgaliesiems anketą. Iš 37 rajono įstaigų su padaliniais į teiginį, ar įstaiga prieinama žmogui su negalia (toliau – ŽN) 17 (45,9 proc.) atsakė, kad iš dalies pritaikyta, o 6 (16,2 proc.) – nepritaikyta dėl infrastruktūros elementų nebuvimo. Iš 37 įstaigų su padaliniais (skyriais) 25 yra ne 1 aukšto pastatai: 19 yra dviejų aukštų ir 6 – trijų aukštų. Iš jų 22-ose ŽN gali judėti tik 1 aukšte. Visi teikę anketą konstatavo, kad 14-oje sanitariniai mazgai nepritaikyti ŽN ir net 20 teigė, kad pastatai ar jų prieigos nepritaikytos žmonėms su regėjimo negalia: nėra žymėjimų ant durų, laiptų, paviršių ir kitų statinio elementų. 21 įstaiga per pastaruosius 5 m. nebuvo modernizuota, rekonstruota, o 12-oje nebuvo atliktas patalpų remontas. 21-oje tokie darbai 2 m. laikotarpyje nėra numatomi. ŽN nepritaikytos ir PPT patalpos.

8. Švietimo centro, PPT, Švietimo ir sporto skyriaus iniciatyva nuolat vyko mokymai, konferencijos mokyklų bendruomenėms dėl Įtraukiojo ugdymo, kuriuose dalyvavo ir Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos atstovai bei Savivaldybės vadovai.

Konferencijoje „Įtrauktis švietime. Iššūkiai ir galimybės“ atlikta situacijos analizė (SSGG):

Stiprybės (su švietimo įstaigų ištekliais ir gebėjimais susiję palankūs <u>vidiniai</u> veiksniai)	Silpnybės (nepalankūs <u>vidiniai</u> veiksniai – trūkumai, problemos)
<ul style="list-style-type: none"> • Tikslinis kvalifikacijos tobulinimas • Stiprios psichologų kompetencijos • Pakankama specialiųjų pedagogų ir logopedų darbo patirtis ir kvalifikacija • Bendradarbiavimas su socialiniais partneriais • Stiprios VGK komandos • Visose bendrojo ugdymo mokyklose įsteigti socialinio pedagogo etatai • Gerosios patirties sklaida • Diagnostika, švietimo pagalba ikimokyklinio amžiaus vaikams • Veikia 4 metodiniai pagalbos specialistų būreliai • Mokytojų padėjėjų motyvacija, aktyvumas 	<ul style="list-style-type: none"> • Dalies mokyklų bendruomenių motyvacija, įsitraukimas riboti • Ugdymo priemonių stoka • Dalies tėvų nenoras bendradarbiauti, susitarimų nesilaikymas namuose • Lėšų ir patalpų pagalbos specialistams, nusiramino erdvėms trūkumas • Specialistų pagalbos poreikis didesnis nei kai kurių mokyklų galimybės • Neadekvatus tėvų, mokytojų požiūris į vaiko vertinimo reikmę, pagalbos teikimą • SUP turinčių mokinių ignoravimas kolektyve

<ul style="list-style-type: none"> • Stiprus komandinis darbas, pagalbos efektyvumas bei mokinių (vaikų) pažanga • Individualių pagalbos planų rengimas ir įgyvendinimas • Socialinis emocinis ugdymas. Įtraukios kultūros kūrimas 	<ul style="list-style-type: none"> • Nepritaikyta aplinka vaikams, ypač turintiems judėjimo negalią • Universalaus dizaino modelio taikymas pamokose • Mokytojų kompetencijos stoka dirbti su SUP • Neformalusis vaikų švietimas (SUP)
Galimybės (palankūs <u>išoriniai</u> veiksniai, kurie gali padėti siekti tikslo)	Grėsmės (nepalankūs <u>išoriniai</u> veiksniai, kurie trukdo siekti tikslo)
<ul style="list-style-type: none"> • Gerosios patirties sklaida • Bendruomenės narių kompetencijų stiprinimas • Tarpinstitucinio bendradarbiavimo plėtojimas • Naujų pagalbos specialistų etatų steigimas • Visuomenės požiūrio pokyčiai į „kitokį“ vaiką • Savalaikis gebėjimų įvertinimas ir pagalbos teikimas (esant specialistams) • Šalies ir tarptautiniai projektai • Edukacinių erdvių kūrimas ir naudojimas • IKT formų įvairovė • Finansavimas ugdymo aplinkų pritaikymui ir priemonių įsigijimui (dalinai) 	<ul style="list-style-type: none"> • Dėl didelio pagalbos poreikio ir per didelio 1 specialistui tenkančio mokinių skaičiaus neužtikrinama kokybiška pagalba • Pagalbos specialistų trūkumas • Per menkas tėvų, mokytojų dėmesys vaiko įvertinimui, pagalbos teikimui • Patalpų švietimo pagalbos specialistams trūkumas • Nepakankamas aplinkos pritaikymas • Lėšų trūkumas ir skirstymas įstaigoms, metodinės medžiagos stygius • Socialinių pedagogų lopšeliuose-darželiuose nebuvimas

III SKYRIUS PRIEMONIŲ PLANO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

9. Tikslas – užtikrinti kokybišką švietimą kiekvienam vaikui mokytis drauge su savo bendraamžiais jam artimiausioje švietimo įstaigoje, teikiant reikalingą, jo poreikius atliepiančią pagalbą.

10. Uždaviniai:

10.1. Stiprinti mokyklų bendruomenių ir visuomenės **teigiamas nuostatas** dėl įtraukties švietime.

10.2 Stiprinti mokyklų **pasirengimą priimti ir ugdyti** įvairių ugdymosi poreikių turinčius mokinius.

10.3. Tobulinti švietimo pagalbos teikimo, visuomenės sveikatos specialistų veiklos **organizavimą** mokyklos ir rajono lygmeniu.

10.4. Stiprinti mokytojų, švietimo pagalbos ir visuomenės sveikatos specialistų **kompetencijas** įtraukiojo švietimo srityje.

IV SKYRIUS PRIEMONIŲ PLANAS

1 uždavinys. Stiprinti mokyklų bendruomenių ir visuomenės teigiamas nuostatas dėl įtraukties švietime.

Eil. Nr.	Priemonė	Įgyvendinimo laikas	Atsakinga institucija, partneriai	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. Eur) ir šaltinis		
				2023	2024	2025
1.	Viešinti informaciją apie įtrauktį švietime ir sėkmingas mokyklų patirtis.	Nuolat	PPT, ŠC, VSB	4,0	4,0	5,0
2.	Organizuoti renginius rajono bendruomenės nariams įtraukties švietime klausimams aptarti.	2023–2025	Savivaldybė, ŠC, PPT			
3.	Didinti vidutinių ir didelių SUP turinčių mokinių dalyvavimo neformaliajame švietime galimybes.	2023–2025	Savivaldybė, NVŠ teikėjai			
4.	Įgyvendinti Socialinio emocinio ugdymo programas pozityviam požiūriui ir tolerancijai į SUP turintį mokinių formuoti.	Nuolat	Savivaldybė, ŠC, mokyklos			
5.	Organizuoti SUP turinčių ir kitų ugdytinių meninės veiklos festivalį „Aš galiu“, skirtą Tolerancijos dieniui.	2024 11 mėn.	Švietimo ir sporto skyrius, PPT, bendrija „Viltis“		1,8	
6.	Organizuoti tęstinę šalies konferenciją „Įtrauktis švietime. Iššūkiai ir galimybės“.	2023 m.	Švietimo ir sporto skyrius, ŠC, mokyklos	2,0		
	Iš viso:			6,0	5,8	5,0

SIEKTINI REZULTATAI:

1. Vykdoma informacinė kampanija dėl palankaus visuomenės požiūrio į IŪ (spauda, internetinės svetainės, socialiniai tinklai).
2. Kaupiama ir viešinama informacija Savivaldybės ir jai pavaldžių institucijų svetainėse (dokumentai, metodinė medžiaga, geroji PPT, ŠC įtraukties patirtis).
3. Suorganizuoti mokymai tėvams (globėjams, rūpintojams) apie įvairių SUP turinčių mokinių ypatumus.
4. Visose mokyklose kasmet organizuojama bent po 1 IŪ gerosios patirties sklaidos renginį.
5. Visų mokyklų svetainėse sukurta skiltis informacijai apie IŪ skelbti (iki 2023 01 01).
6. PPT svetainėje skelbiama aktuali teisinė informacija, specialistų rekomendacijos ir konkrečios numatytos pagalbos priemonės. (nuolat)
7. Visose mokyklose vykdoma bent po 1 socialinio ir emocinio ugdymo programą. (nuolat)
8. Sudarytos palankesnės nuostatos ir sąlygos vidutinių ir didelių SUP turinčių mokinių dalyvavimui NVŠ programose (nuo esamų 7 proc. iki 12 proc. visų dalyvaujančiųjų NVŠ).
9. Kasmet suorganizuota ne mažiau kaip 1 rajoninė viešoji konsultacija, konferencija ar 1 forumas įtraukties švietime klausimais.
10. Organizuotas SUP turinčių ir kitų ugdytinių meninės veiklos festivalis „Aš galiu“, skirtas Tolerancijos dieniui, Klaipėdos koncertų salėje (apie 300 dalyvių).

2 uždavinys. Stiprinti mokyklų pasirengimą priimti ir ugdyti įvairių ugdymosi poreikių turinčius mokinius.

Eil. Nr.	Priemonė	Įgyvendinimo laikas	Atsakinga institucija, partneriai	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. Eur) ir šaltinis		
				2023	2024	2025
1.	Pritaikyti švietimo įstaigų aplinką įvairių ugdymosi poreikių turintiems mokiniams: sudaryti galimybes įsirengti lifthus judėjimo negalią turintiems mokiniams 3 bendrojo ugdymo mokyklose.	2023–2025	Savivaldybė	60,0	60,0	60,0
2.	Aprūpinti mokyklas vadovėliais, specialiosiomis mokymo priemonėmis, techninės pagalbos priemonių komplektais, metodine medžiaga ir apmokyti jais naudotis.	2023–2025	Savivaldybė, NŠA	Mokymo lėšos (ML)	ML	ML
3.	Pasirengti VB-MAPP <i>Verbal Behavior Milestones Assessment and Placement Program</i> . „Verbalinio elgesio etapų vertinimas ir ugdymo programos sudarymas“ įgyvendinimui (PPT: autizmo spektrą ir sulėtėjusią raidą turintiems mokiniams)	2023–2025	Savivaldybė, PPT	1,3	1,3	1,3
4.	Didinti švietimo pagalbos specialistų paslaugų bei profesinio orientavimo prieinamumą, didinant pareigybių ir etatų skaičių: – mobiliosios grupės steigimas PPT (3 etatai nuo 2023 m. sausio); – socialinių pedagogų etatų steigimas 5 ugdymo įstaigose (2,5 etato nuo 2024 m. sausio); – psichologų etatų didinimas 4 lopšeliuose-darželiuose (1,75 etato nuo 2024 m. rugsėjo); – tiflopedagogo ir surdopedagogų etatų steigimas (2 etatai nuo 2025 m. sausio).	2023–2023	Savivaldybės taryba, Švietimo ir sporto skyrius	48,3	48,3 40,4 9,5	48,3 40,4 28,4 32,3
5.	Atlikti bandomąją atranką, siekiant identifikuoti gabius, didelį potencialą turinčius, pradinukus, įsigyti intelekto vertinimo protokolus ir gebėjimų vertinimo metodiką.	2024–2025	PPT, Dovilų pagrindinė mokykla	–	1,0	1,0
6.	Padėti mokyklų bendruomenėms tikslingai organizuoti mokymus dėl įvairių poreikių turinčių mokinių įtraukiojo ugdymo.	2023–2025	Savivaldybė	5,0	5,0	5,0
7.	Sudaryti galimybes įsirengti PPT, mokyklose ir lopšeliuose-darželiuose sensorinius kambarius, nusiramino erdves, įsigyti sensorinę įrangą: – po 1 sensorinį kambarį 3 bendrojo ugdymo mokyklose; – po 1 sensorinį kambarį-nusiramino erdvę 3 lopšeliuose-darželiuose; – sensorinį kambarį PPT.	2023–2025	Savivaldybės taryba, Švietimo ir sporto skyrius	10,0 6,0	11,0 6,5 10,0	12,0 7,0
8.	Įrengti 2 mobiliosios grupės specialistų		Savivaldybės taryba	1,0	1,0	

	darbo vietas PPT.				
	Iš viso:			131,6	194,0

SIEKTINI REZULTATAI:

- Įvertinta fizinės aplinkos mokyklose išteklių ir resursai (pagal Mokyklų pritaikymo neįgaliesiems anketą 2021).
- Atsižvelgiant į Savivaldybės finansines galimybes, pritaikytos 2–3 ugdymo įstaigos ir modernizuotos ugdymo erdvės SUP turintiems mokiniams.
- PPT, 3 bendrojo ugdymo mokyklos ir 3 ikimokyklinės įstaigos pagal poreikius ir galimybes turi įsirengę sensorinius kambarius, nusiramino erdves, įsigiję sensorinę įrangą.
- Apie 30 procentų pagalbos mokiniui specialistų pasirenkę naudoti sensorines priemones ugdymo procese.
- Mokyklos aplinkoje identifikuoti visuomenės sveikatos rizikos veiksniai ir teikti siūlymai dėl Mokyklos aplinkos sveikatinimo priemonių įtraukimo.
- Sukurtos, pritaikytos ir modernizuotos Švietimo pagalbos specialistų darbo vietos.
- Įsteigta mobili pagalbos specialistų grupė PPT (3 etatai), įsteigti socialiniai pedagogai 5 ugdymo įstaigose (2,5 etato), padidinti psichologų etatai 5 lopšeliuose-darželiuose (1,75 etato), įsteigti po 1 etatą surdopedagogo ir tiflopedagogo pareigybių PPT. Įrengtos 2 mobiliosios grupės specialistų darbo vietos.
- Pagal ŠMSM ir NŠA rekomendacijas įsigyta SUP turintiems mokiniams skirtų vadovėlių, mokymo ir techninės pagalbos priemonių.
- Patobulinta bent 70 procentų bendruomenės narių kvalifikacija diegiant universalaus dizaino mokymuisi principus rajono mokyklose. Parengti metodinės medžiagos rinkiniai mokytojams ir mokytojo padėjėjams pagal atskiras SUP turinčių mokinių grupes.
- Tęsiama specialiųjų-lavinamųjų klasių modelių veikla bendrosios paskirties mokyklose (Priekulės I. Simonaitytės gimnazija, Gargždų „Kranto“ progimnazija).
- Įrengti liftai 3 bendrojo ugdymo mokyklose (Gargždų „Kranto progimnazija, Dovilų pagrindinė mokykla, Gargždų „Vaivorykštės“ gimnazija).
- Pasirengta autizmo spektrą ir sulėtėjusią raidą turinčių mokinių gebėjimų vertinimui ir individualių programų sudarymui (kelionės išlaidos, protokolų įsigijimas).
- Atlikta bandomoji atranka, siekiant identifikuoti didelį mokymosi potencialą turinčius pradinukus, įsigyti protokolai, gebėjimų vertinimo metodika.

3 uždavinys. Tobulinti švietimo ir koordinuotos pagalbos teikimo, visuomenės sveikatos specialistų veiklos organizavimą mokyklos ir rajono lygmeniu.

Eil. Nr.	Priemonė	Įgyvendinimo laikas	Atsakinga institucija, partneriai	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. Eur) ir šaltinis		
				2023	2024	2025
1.	Užtikrinti švietimo pagalbos teikimą mokyklos ir rajono lygmeniu.	2023–2025	PPT, ŠC, savivaldybė, mokyklos			
2.	Stiprinti bendradarbiavimą su specialiaisiais ugdymo centrais ir skyriais.	2023–2025	ŠC, LASUC, LKNUC, PPT			
3.	Stiprinti Mokyklos vaiko gerovės komisijos vaidmenį plėtojant įtrauktį švietime.	2023–2025	ŠC, savivaldybė, mokyklos			
4.	Teikti informacinę, konsultacinę, metodinę pagalbą mokykloms dėl IŪ įgyvendinimo.	Nuolat	ŠC, VSB, PPT, savivaldybė, mokyklos, NŠA			
5.	Teikti koordinuotą pagalbą ir ją organizuoti vaikui ir jo atstovams.	Esant poreikiui	TBK, rajono VGK, VSB, Paramos šeimai centras			
6.	Dalyvauti mokymuose darbui su vaikais iš Ukrainos pagal Traumos įveikos metodą (TRT:	2023	PPT, Gargždų vaikų ir jaunimo laisvalaikio centras			

	Trauma Recovery Techniques)					
7.	Dalyvauti 4 PPT specialistams DIRFlortime programos mokymuose (Developmental, Individual-differences, Relationship-based)	2023–2024	PPT, ŠC	2,0	2,0	
	Iš viso:			2,0	2,0	
<p>SIEKTINI REZULTATAI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atliktas švietimo pagalbos specialistų papildomo poreikio mokyklose įvertinimas. (kasmet) 2. Kryptingai ir koordinuotai veikia pagalbos mokiniui specialistai, VGK švietimo įstaigose ir PPT. 3. Atliktas PPT tyrimas „Mokinių, turinčių įvairiapusių raidos sutrikimų, ugdymo (si) ypatumai Klaipėdos rajone“ (statistinė, kokybinė analizė). 4. 100 proc. ugdymo įstaigų svetainėse sukurta skiltis informacijai apie IŪ skelbti ir direktoriaus įsakymu paskirtas asmuo, kuriojantis IŪ. 5. PPT interneto svetainėje skelbiama aktuali teisinė informacija, specialistų rekomendacijos, konkrečios numatytos pagalbos priemonės, paslaugos, nuorodos į jas teikiančias įstaigas. 6. Įsteigtas neįgaliųjų reikalų koordinatorius Klaipėdos rajono savivaldybėje. (SJM, 2023 m.) 7. Konsultuota sveikatos poreikių tenkinimo ir savirūpos klausimais bei teikta informacija mokyklų bendruomenėms dėl mokinių fizinės sveikatos poreikių tenkinimo. 8. Atvejo vadybos proceso metu telkta specialistų komanda padėti vaiko atstovams įveikti socialinius sunkumus ir pašalinti vaiko teisių pažeidimus. 9. Pedagogai pasirengę diegti Traumos įveikos metodą (TRT). 10. Keturi PPT specialistai parengti dirbti su autizmo spektro ir kitų raidos sutrikimų turinčiais vaikais (DIRFlortime programa). 						

4 uždavinys. Stiprinti mokytojų, švietimo pagalbos, visuomenės sveikatos specialistų kompetencijas įtraukioje švietimo srityje.

Eil. Nr.	Priemonė	Įgyvendinimo laikas	Atsakinga institucija, partneriai	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. Eur) ir šaltinis		
				2023	2024	2025
1.	Įvertinti Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų kompetencijų tobulinimo poreikį.	Kasmet III–IV ketv.	ŠC, PPT			
2.	Plėsti ir stiprinti PPT specialistų kompetencijas atlikti vaikų vertinimus pagal atnaujintą SUP klasifikatorių.	2023	NŠA			
3.	Tobulinti ir atnaujinti administracijos, mokytojų, VGK ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kompetencijas dirbti su įvairiomis SUP turinčių mokinių grupėmis.	2023–2025	ŠC, PPT	ML	ML	ML
4.	Tobulinti ir atnaujinti mokytojų padėjėjų kompetencijas dirbti su SUP turinčiais ugdytiniais.	2023–2025	ŠC, PPT	2,0	2,0	2,0
5.	Sudaryti palankias sąlygas pedagogo kvalifikaciją turintiems asmenims įgyti specialiojo pedagogo, logopedo ar kitą	2023–2025	Savivaldybė, Švietimo įstaigos	SB	SB	SB

	pedagoginę specializaciją.					
6.	Organizuoti mokymus specialistams, dirbsiantiems sensoriniuose mokyklų kambariuose.	2023–2025	Savivaldybė PPT, ŠC	1,0	1,0	1,0
7.	Pasirengti ugdyti gabiuosius, didelį mokymosi potencialą turinčius mokinius (mokymai).	2024–2025	Savivaldybė		1,5	1,8
	Iš viso:			3,0	4,5	4,8
<p>SIEKTINI REZULTATAI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atliktas mokytojų ir pagalbos specialistų kompetencijų tobulinimo poreikio vertinimas, duomenys panaudoti metodinių būrelių veiklos planavime. 2. Dalyvauta ŠMSM, NŠA diskusijose dėl PPT darbo organizavimo pakeitimų, teikti siūlymai dėl SUP nustatymo ir skirstymo į grupes ir lygius klasifikatoriaus tikslinimo. 3. PPT specialistai dalyvavę mokymuose ir pasirengę taikyti atnaujintą klasifikatorių ir konsultuoti pagalbos mokiniui specialistus, mokytojus bei SUP turinčių mokinių atstovus. 4. Atlikta mokytojų apklausa ir pasirengta ugdyti gabiuosius, didelį mokymosi potencialą turinčius, mokinius, bendradarbiaujant su KTU Vaižganto ir Panevėžio „Vyturio“ progimnazijomis, VDU gabių vaikų ugdymo centru „Gifted“. 5. Konsultuoti mokinius ir tėvus karjeros planavimo klausimais, ieškant galimybių SUP turintiems mokiniams įeiti į darbo rinką. 6. Sudarytos galimybės pedagogo kvalifikaciją turintiems asmenims įgyti specialiojo pedagogo, logopedo ar kitą pedagoginę specializaciją. 7. Mokyklų komandos pasirengusios ir įvaldžiusios taikyti įvairias terapijas praktinėje veikloje. 						
<p><i>IŠ VISO: 2023 m. – 142,6 tūkst. Eur</i> <i>2024 m. – 206,3 tūkst. Eur</i> <i>2025 m. – 245,5 tūkst. Eur</i></p>						

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Klaipėdos rajono savivaldybė
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl Klaipėdos rajono savivaldybės pasirengimo Įtraukiojo ugdymo įgyvendinimui 2023–2025 metų priemonių plano patvirtinimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-10-27 Nr. T11-368
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Bronius Markauskas Meras
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-10-28 08:08
Parašo formatas	Trumpalaikio galiojimo (XAdES-T)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-10-28 08:10
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA
Sertifikato galiojimo laikas	2021-12-28 15:19 - 2023-12-28 15:19
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	T11-368_1.docx
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20221026.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2022-12-12)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2022-12-12 nuorašą suformavo Nijolė Gotlibienė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-